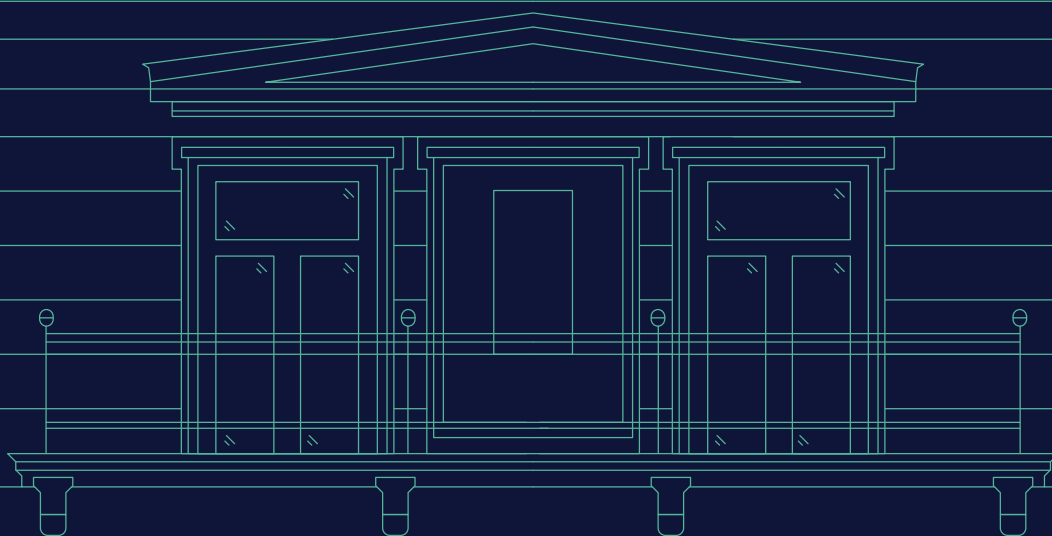

Προγράμματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για μαθητές Γυμνασίου

Περίοδος 2025 – 2026

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1.

Βάλε STOP στο Bullying:**Με Ενσυναίσθηση και Δύναμη**

Σκοπός του προγράμματος είναι να φέρει τους μαθητές σε επαφή με το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, ένα σοβαρό και επίκαιρο ζήτημα που αφορά την καθημερινότητα των παιδιών. Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, συνεργασία και δημιουργική έκφραση, επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση των παιδιών, η ενίσχυση της ενσυναίσθησης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών με τρόπο ουσιαστικό και υποστηρικτικό.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

- Να κατανοήσουν τα παιδιά τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός και ποιες μορφές μπορεί να πάρει.
- Να αναγνωρίσουν τον ρόλο του καθενός σε μια κατάσταση εκφοβισμού (θύμα, θύτης, παρατηρητής).
- Να καλλιεργήσουν ενσυναίσθηση και να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα των εμπλεκόμενων.
- Να ενδυναμωθούν μέσω εργαλείων πρόληψης & παρέμβασης.
- Να ενισχύσουν τη συνεργασία και την αίσθηση της ομάδας μέσα από κοινές δράσεις.
- Να αποχωρήσουν με θετική διάθεση.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

2.

Ρομποτική και Προγραμματισμός: τα Πρώτα Βήματα στην Τεχνολογία

Το σεμινάριο έχει ως στόχο να μυήσει τα παιδιά στη συναρπαστική σχέση της ρομποτικής και του προγραμματισμού, μέσα από διαδραστικές, διασκεδαστικές και δημιουργικές δραστηριότητες που ενισχύουν την κριτική σκέψη και την πρακτική μάθηση. Ο προγραμματισμός ρομπότ προσφέρει μια ζωντανή, απτή εμπειρία μάθησης, όπου τα παιδιά βλέπουν άμεσα τον κώδικα που δημιουργούν να γίνεται πράξη στον πραγματικό κόσμο. Αυτή η άμεση σύνδεση ανάμεσα στο ψηφιακό πρόγραμμα και την κίνηση ή λειτουργία του ρομπότ ενισχύει το κίνητρο και τη χαρά της μάθησης, καθώς οι αφηρημένες έννοιες αποκτούν μορφή και κινούνται μπροστά στα μάτια τους. Παράλληλα, η ρομποτική καλλιεργεί την επιστημονική σκέψη μέσα από επαναλαμβανόμενες διαδικασίες παρατήρησης, πειραματισμού και βελτίωσης, καθιστώντας την εξερεύνηση πιο παραστατική και κατανοητή σε σύγκριση με τον κλασικό προγραμματισμό μόνο σε υπολογιστή.

ΣΤΟΧΟΣ

Να εξοικειωθούν τα παιδιά με βασικές έννοιες ρομποτικής και προγραμματισμού χρησιμοποιώντας ρομποτική πλατφόρμα χαμηλού κόστους, ενισχύοντας την κριτική σκέψη και την επίλυση προβλημάτων μέσα από πρακτική εφαρμογή.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Να κατανοήσουν τη δομή ενός ρομπότ.
- Να μάθουν απλές εντολές και βασικές δομές προγραμματισμού μέσω γραφικού προγραμματισμού ή pythοn σε μεγαλύτερες ηλικίες.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες λογικής σκέψης και αλληλουχίας εντολών.
- Να προγραμματίσουν το ρομπότ να εκτελεί απλές κινήσεις και να αντιδρά σε αισθητήρες.
- Να συνεργαστούν ομαδικά για την επίλυση μικρών προγραμματιστικών προκλήσεων.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

3.

Το πολύτιμο δώρο της αφήγησης: γνωρίζοντας την τέχνη της αφήγησης και κατανοώντας τη σημασία της για τον άνθρωπο

Η αφήγηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανθρώπινη ύπαρξη και επικοινωνία. Αποτελεί μέσο κοινοποίησης εμπειριών, έκφρασης σκέψεων, εξομολόγησης συναισθημάτων, δημιουργίας δεσμών και αξιοποιείται σε πολλούς τομείς της ζωής μας όπως η ψυχαγωγία, η διδασκαλία, η ψυχοθεραπεία. Κατά τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με την τεχνική της αφήγησης και διδάσκονται πώς να αναγνωρίζουν και να επεξεργάζονται αφηγηματικά κείμενα. Πολλές φορές, ωστόσο, αδυνατούν να αντιληφθούν τον κομβικό ρόλο που διαδραματίζει η αφήγηση στην καθημερινότητά τους. Αυτό το πρόγραμμα συνιστά μία απόπειρα εξοικείωσης των μαθητών με τον κόσμο της αφήγησης, μέσω της εξέτασης των τυπικών χαρακτηριστικών της και της ανάδειξης των διάφορων λειτουργιών που μπορεί να επιτελέσει.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Η βαθύτερη κατανόηση της έννοιας της αφήγησης και της κυρίαρχης θέσης της διαχρονικά στη ζωή του ανθρώπου.
- Η επιτυχής διάκριση των βασικών συστατικών μίας αφήγησης, αξιοποιώντας ως «πυξίδα» τόσο το περιεχόμενο όσο και τη μορφή του κειμένου.
- Η συνειδητοποίηση της αξίας της αξιολόγησης σε αυτή τη διαδικασία και η αναγνώριση της στάσης του πομπού βάσει των γλωσσικών στοιχείων που επιλέγει.
- Η εξέταση της ικανότητας του ανθρώπου να οικοδομεί ταυτότητες μέσω της αφήγησης και να προβάλλει μία συγκεκριμένη οπτική της πραγματικότητας.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

4.

«Το παιδί που αντέχει»:**Ο πιο συναρπαστικός λογοτεχνικός ήρωας**

Μία από τις σημαντικότερες αρετές του ανθρώπου είναι να αντέχει στις δυσκολίες και στις προκλήσεις της ζωής, χωρίς να χάνει τον εαυτό του και την αισιοδοξία του. Το να μπορεί κανείς να ξανασηκώνεται όταν πέφτει γνωρίζοντας βαθιά μέσα του πως η ζωή δεν είναι στατική και πως ακόμα και οι δυσκολίες δεν διαρκούν για πάντα είναι ένα από τα μεγαλύτερα προσόντα στη ζωή. Η διαμόρφωση “resilient children”, «παιδιών που αντέχουν» στα ελληνικά είναι το ζητούμενο και για την ελληνική κοινωνία.

Από το «πιο δυνατό κορίτσι στον κόσμο», την Πίπη Φακιδομύτη ως τον Χάρι Πότερ, την Φράνσι Νόλαν στο «Ένα δέντρο μεγαλώνει στο Μπρούκλιν» και τη Ματίλντα του Ρόαλντ Νταλ, αλλά και παλιότερα τον Τομ Σόγιερ η λογοτεχνία βρίθει νεαρών ηρώων που δεν το βάζουν κάτω και διεκδικούν μια καλύτερη ζωή.

Σκοπός του προγράμματος είναι να μπουν οι μαθητές στη διαδικασία να αναγνωρίζουν τις δυσκολίες και να κατανοήσουν πόσο σημαντικό είναι να προστατεύουμε και να φροντίζουμε τον εαυτό μας, όπως και να εκπαιδεύσουμε την εσωτερική μας φωνή μας μιλάει όμορφα και ευγενικά σαν να ήμασταν ο καλύτερός μας φίλος. Θα αναφέρουμε επίσης κάποιους τρόπους που θα μπορούν να μας διευκολύνουν σε αυτό το μονοπάτι, τονίζοντας πρωτίστως το δικαίωμά όλων να ζητούν βοήθεια όταν τη χρειάζονται. Με το να αναγνωρίζουμε τα συναισθήματά μας και να τα τιμούμε προσπαθώντας να βρίσκουμε διεξόδους είναι το πρώτο βήμα για να πράξουμε το ίδιο για όσους ζουν γύρω μας.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

5.

Από τον Καβάφη και τον Cummings, στον ΔΕΞ και το chatgpt

Η ποίηση προσφέρει μια ελευθερία που φωλιάζει όχι μόνο στη φαντασία αλλά και στις απρόβλεπτες διαδρομές του συνειρμού. Με όχημα την ποίηση λοιπόν ανακαλύπτουμε ξανά τις λέξεις, τη φωνή μας και τον άλλον.

Στόχος είναι οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με την ποίηση και τους ποιητές του τότε και του τώρα. Να επανασυστήσουμε την ποίηση στους νέους, όχι σαν κάτι σκονισμένο και πληκτικό, αλλά σαν μια δυναμική που υπάρχει διαρκώς με διάφορες μορφές γύρω μας και συνομιλεί με την καθημερινότητα. Μέσα από ένα βιωματικό εργαστήριο οι νέοι παίρνουν στα χέρια τους τα κείμενα, ανακαλύπτουν τα εργαλεία έκφρασης τους, οξύνουν τη φαντασία τους και αποσυνθέτουν για να συνθέσουν ξανά μαζί, αλλά ο καθένας με το δικό του μοναδικό τρόπο, τη δική τους ποίηση.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

6.

Ελένη:

Το αρχαίο δράμα ως αφήγηση
μιας ιστορίας. Ηχητικές αφηγήσεις:
Το ανθρώπινο ον ως μέρος της φύσης.

Ο πόλεμος ενάντια στη φύση.

Τα ηχήματα της φύσης σε αντιδιαστολή με τα ηχήματα του πολέμου. Διακρίνουμε μέσα από τους στίχους του έργου, τους ήχους του πολέμου, από την Τροία μέχρι την Παλαιστίνη, ενάντια στους ήχους της φύσης που είναι πάντα παρούσα. Η αντίθεση αυτή δημιουργεί ένα ενδιαφέρον ηχητικό τοπίο αντίστοιχο του εσωτερικού κόσμου της Ελένης. Μέσα από την τεχνική της αφήγησης συνδυάζουμε ήχους, στίχους, μουσική και εικόνες κάνοντας ανάγλυφο έναν κόσμο όχι και τόσο μακρινό από το σήμερα.

Στόχος του προγράμματος είναι να απομακρυνθούμε από την αντίληψη του αρχαίου δράματος ως ένα αρχαίο κείμενο που ανήκει στο παρελθόν και προσφέρεται για συντακτικές και φιλολογικές αναλύσεις και να εστιάσουμε στην πραγματική βάση του, που είναι η αφήγηση μια ιστορίας. Μια ιστορίας που έχει γραφτεί για να ειπωθεί και όχι να διαβαστεί. Και μάλιστα όχι οποιασδήποτε ιστορίας, αλλά μιας ιστορίας που αντέχει στο χρόνο και μιλάει για πράγματα που, με την κατάλληλη ματιά, είναι για μας τόσο γνώριμα.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

7.

Η προσφυγική Νίκαια:**ένα εικονογραφημένο αφήγημα
για τους Μικρασιάτες πρόσφυγες**

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα βασίζεται στην έκδοση: Η Προσφυγική Νίκαια το εικονογραφημένο ιστορικό αφήγημα για τον μεγαλύτερο προσφυγικό συνοικισμό της Αττικής μετά την Μικρασιατική Καταστροφή. Η άφιξη των Μικρασιατών, το προσφυγικό «σοκ» και οι αντιδράσεις που επέφερε, καθώς και οι προσπάθειες για την αποκατάσταση, την κοινωνική και πολιτισμική ένταξη των προσφύγων και εντέλει η δημιουργία μιας νέας πόλης παρουσιάζονται μέσα από πρωτότυπη εικονογράφιση ποικίλων ιστορικών ντοκουμέντων. Μέσα από δημιουργικά σκίτσα εξιστορείται η αφήγηση της πόλης της Νίκαιας και η προσφυγική εμπειρία των κατοίκων της. Μια πόλη, η οποία ιδρύθηκε το 1923 έρχεται να μας μιλήσει για τους Μικρασιάτες πρόσφυγες, τη μνήμη και το ίδιο το προσφυγικό φαινόμενο. Με εικαστικό τρόπο αποτυπώνεται το προσφυγικό παρελθόν της Νίκαιας και προσεγγίζεται η δύσκολη και σύνθετη διαδικασία της προσφυγικής εγκατάστασης. Στην Προσφυγική Νίκαια ζωντανεύει η τοπική ιστορία με πρωταγωνιστές τους καθημερινούς ανθρώπους.

Στόχοι του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι τα παιδιά:

- να κατανοήσουν το προσφυγικό φαινόμενο και την πολυπλοκότητα του
- να κατανοήσουν τη συμβολή των προσφύγων και της μεταναστευτικής κινητικότητας στην εξέλιξη και την πρόοδο των πόλεων και του πολιτισμού
- να καταπολεμηθούν φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας και να αποκτήσουν σεβασμό στην πολιτισμική ετερότητα και στις αξίες των άλλων
- να καλλιεργηθεί η αξία της αλληλεγγύης και του ανθρωπισμού
- να έρθουν πιο κοντά στην ιστορία την τοπική και την οικογενειακή που είναι μέρος της εθνικής και της παγκόσμιας ιστορίας
- να κατανοήσουν ότι η ιστορία δεν είναι ένα μάθημα για το παρελθόν αλλά μας αφορά όλους και έχει προεκτάσεις στο παρόν και το μέλλον
- να σκεφτούν ότι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας δεν είναι μόνο οι μεγάλοι άνδρες και οι ήρωες αλλά και οι απλοί καθημερινοί άνθρωποι
- να καλλιεργήσουν την ιστορική ενσυναίσθηση, δηλαδή να κατανοήσουν τα συναισθήματα, τις στάσεις και τις συμπεριφορές των ανθρώπων μέσα στο συγκεκριμένο κοινωνικό – ιστορικό πλαίσιο

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

8.

Γενετική Μηχανική:**παρεξηγημένη έννοια ή μήπως όχι;**

Η Γενετική Μηχανική αποτελεί έναν κλάδο ταχύτατα αναπτυσσόμενο, ο οποίος προσφέρει εντυπωσιακά αποτελέσματα σε τομείς, όπως η Ιατρική, η Γεωργία, η Βιομηχανία και η Έρευνα. Αποτελεί το σύνολο των τεχνικών εκείνων που χρησιμοποιούνται, ώστε να τροποποιηθεί το γενετικό υλικό των κυττάρων και να μεταφερθεί από έναν οργανισμό σε έναν άλλο. Ταυτίζεται πολλές φορές με την τεχνολογία του ανασυνδυασμένου DNA ενώ κάτω από τη μεγάλη ομπρέλα της έννοιας αυτής περιλαμβάνεται η κλωνοποίηση, η επιλεκτική αναπαραγωγή, η έρευνα βλαστικών κυττάρων. Η προστασία και ο σεβασμός της βιολογικής ποικιλομορφίας αποτελούν μέρος της παγκόσμιας κληρονομιάς της ανθρωπότητας, ενώ αποτελεί και ένα από τα βασικά κλειδιά του κόσμου στην επιβίωση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σαφές ότι η γενετική μηχανική μπορεί να κάνει θαύματα, αλλά δεν πρέπει να παραλείπουμε ότι πρόκειται για μια διαδικασία που περιλαμβάνει τη χειραγώγηση της φύσης. Εκατομμύρια χρόνια έχουν κάνει τον κόσμο έτσι όπως είναι, αλλά οι επιστήμονες έχουν τώρα τη δυνατότητα να τον αλλάξουν δραματικά.

Σκοπός του προγράμματος είναι, μέσα από δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν, να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές στις έννοιες της Γενετικής Μηχανικής, της Βιοτεχνολογίας και του ανασυνδυασμένου DNA, όπως επίσης και να ενισχύσει την αντίληψη τους ως προς την ορθολογική χρήση της Επιστήμης προς όφελος του ανθρώπου και ευρύτερα του πλανήτη.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

9.

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση της ψευδούς είδησης:**Ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι μυστηρίου με σύμμαχο τη ρομποτική και την ψηφιακή αφήγηση**

Πόσο βέβαιοι είμαστε πως το σύνολο των πληροφοριών που προσλαμβάνουμε από την τηλεόραση, το διαδίκτυο και άλλες πηγές, ανταποκρίνονται, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο ποσοστό, στην αλήθεια ή ακόμη και στην πραγματικότητα; Η απόδοση των νέων, των πληροφοριών, στις πηγές όπου αυτά παρουσιάζονται, κρίνεται με ευπιστία ως ικανοποιητική, ανεπαρκής ή κρύβει σκοπιμότητες; Είναι βέβαιο πως οι ψευδείς ειδήσεις επηρεάζουν αρνητικά την αντίληψη, την ψυχολογία και την κριτική σκέψη των παιδιών, οδηγώντας σε παραπληροφόρηση, διαμόρφωση λανθασμένων πεποιθήσεων, αύξηση του άγχους και της ανασφάλειας, καθώς και σε μειωμένη ικανότητα αξιολόγησης της αξιοπιστίας των πληροφοριών. Αυτές οι συνέπειες μπορούν να επηρεάσουν την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική τους συμπεριφορά, καθιστώντας τα παιδιά πιο ευάλωτα στη χειραγώγηση και τις επιπτώσεις της παραπληροφόρησης.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- Αναγνώριση ψευδών ειδήσεων: Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των ψευδών ειδήσεων και να διακρίνουν την αξιόπιστη από την αναξιόπιστη πληροφόρηση.
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης: Ενίσχυση της κριτικής σκέψης των μαθητών ώστε να αξιολογούν τις πηγές πληροφόρησης και να αναλύουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν.
- Κατανόηση της επίδρασης: Οι μαθητές θα κατανοήσουν πώς οι ψευδείς ειδήσεις επηρεάζουν την ψυχολογία και την ψυχική τους υγεία, καθώς και την κοινωνία συνολικά.
- Δημιουργία στρατηγικών προστασίας: Ανάπτυξη στρατηγικών για την προστασία από την παραπληροφόρηση, όπως η χρήση αξιόπιστων πηγών και η διασταύρωση των πληροφοριών.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

10.

Εισαγωγή στην τρισδιάστατη σχεδίαση και εκτύπωση

Το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα προσφέρει σε μαθητές άνω των 10 ετών, μια μοναδική ευκαιρία να ανακαλύψουν τη μαγεία της τρισδιάστατης σχεδίασης και εκτύπωσης, συνδυάζοντας τα μαθηματικά, την τεχνολογία και τη δημιουργικότητα.

Μέσα από μια βιωματική διαδικασία, οι μαθητές:

1. Ξεκινούν σχεδιάζοντας με χαρτί και μολύβι το ανάπτυγμα ενός ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου.
2. Στη συνέχεια, μετατρέπουν το σχέδιό τους σε τρισδιάστατο χάρτινο αντικείμενο, πριν προχωρήσουν στο επόμενο βήμα:
3. Τον ψηφιακό σχεδιασμό του αντικειμένου μέσω του λογισμικού τρισδιάστατης σχεδίασης Doodle 3D, το οποίο αφού επεξεργαστούν, σώζουν σε αρχείο κατάλληλης μορφής (.stl, .3mf κ.α.).
4. Η κορύφωση της δραστηριότητας έρχεται με την τρισδιάστατη εκτύπωση της δημιουργίας τους, όπου οι μαθητές μεταφέρουν το αρχείο στον 3D εκτυπωτή, παρακολουθούν την εκτύπωσή του και βλέπουν το σχέδιό τους να «ζωντανεύει» μπροστά στα μάτια τους.
5. Η εμπειρία αυτή δεν είναι απλώς μια άσκηση χειροτεχνίας ή τεχνολογίας, αποτελεί μια ολοκληρωμένη μαθησιακή διαδρομή που καλλιεργεί την κατανόηση γεωμετρικών εννοιών, αναπτύσσει δεξιότητες ψηφιακής σχεδίασης και ενισχύει τη δημιουργική σκέψη. Με τη δραστηριότητα αυτή, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τα εργαλεία του μέλλοντος και αντιλαμβάνονται πώς η γνώση των μαθηματικών και της τεχνολογίας μπορεί να συνδεθεί άμεσα με τον πραγματικό κόσμο.
6. Με το τέλος της παραπάνω δραστηριότητας, στόχος είναι, οι μεν μαθητές να αποκτήσουν την στοιχειώδη πλέον για την εποχή μας δεξιότητα της 3D σχεδίασης και εκτύπωσης, ενώ οι διδάσκοντες να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και εκτυπώνουν, χρηστικά για την ειδικότητά τους διδακτικά εργαλεία-αντικείμενα. (artifacts).

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

11.

Εργαστήριο τρισδιάστατης εκτύπωσης

Οι τρισδιάστατοι εκτυπωτές ανακαλύφθηκαν το 1982 αλλά έγιναν ευρέως γνωστοί από το 2010. Μέχρι το 2020 και μετά, το κόστος τους και η ποιότητα εκτύπωσης των φθηνών εκτυπωτών είναι τέτοιο που μπορεί να μπει σε κάθε σπίτι! Η 3D εκτύπωση μας έδωσε καινούργιες δυνατότητες και τρόπους ώστε να παράγουμε προϊόντα, να περνάμε από την ιδέα στην πράξη με μικρότερο κόστος και πιο γρήγορα. Ας γνωρίσουμε τις δυνατότητες της τρισδιάστατης εκτύπωσης παρέα!

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- Παρουσίαση των εργαλειομηχανών CNC στους μαθητές και επίδειξη των βασικών λειτουργιών τους ως μεθόδους παραγωγής.
- Παρουσίαση βασικών αρχών μηχανολογίας και ρομποτικής στους μαθητές.
- Εκμάθηση των βασικών αρχών λειτουργίας των τρισδιάστατων εκτυπωτών και των δυνατοτήτων τους μέσω θεωρητικής και πρακτικής προσέγγισης.
- Ανάπτυξη της φαντασίας των μαθητών στο πως θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αυτή την τεχνολογία για να τους βοηθήσει να λύσουν καθημερινά ή μη προβλήματα τους.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

12.

Υπεύθυνη Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) για παιδιά

Η **Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) (Artificial Intelligence-AI)** αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους καταλύτες για την αλλαγή στις σύγχρονες κοινωνίες. Η ανάπτυξή της δεν περιορίζεται μόνο στην τεχνολογική καινοτομία, αλλά πλέον επεκτείνεται σε κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, επηρεάζοντας τον τρόπο με τον οποίο ζούμε, εργαζόμαστε και αλληλοεπιδρούμε μεταξύ μας. Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει τι είναι ουσιαστικά η TN και πως μπορούμε να την προσεγγίσουμε με υπευθυνότητα χωρίς να τη φοβόμαστε, εστιάζοντας στη δικαιοσύνη και μεροληψία στους αλγόριθμους, στην ιδιωτικότητα και προστασία των δεδομένων, αλλά και στα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν από τη χρήση της TN, μέσα από πρακτικές εφαρμογές και παραδείγματα.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση της TN και των δομικών της στοιχείων.
- Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων εκπαίδευσης ενός AI μοντέλου.
- Καλλιέργεια δημιουργικότητας μέσα από δραστηριότητες AIUnplugged.
- Κατανόηση και επίγνωση των πιθανών απειλών και κινδύνων που μπορούν.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

13.

Από τον πηλό στην**3D σχεδίαση και εκτύπωση:****«Η Τέχνη συναντά την Τεχνολογία»**

Το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα προσφέρει στους μαθητές άνω των 11 ετών μια μοναδική εμπειρία που συνδυάζει την τέχνη, την τεχνολογία, τη γεωμετρία και τη δημιουργική φαντασία. Η δραστηριότητα ξεκινά με τον πηλό, το παραδοσιακό υλικό της γλυπτικής, όπου οι μαθητές πειραματίζονται με βασικές φόρμες και σχήματα, ανακαλύπτοντας τη σημασία της συμμετρίας, του όγκου και της αισθητικής. Στη συνέχεια, η εμπειρία μεταφέρεται στον ψηφιακό κόσμο με τη χρήση ειδικού λογισμικού, μέσα από το οποίο οι μαθητές γνωρίζουν τα εργαλεία της ψηφιακής γλυπτικής και συνειδητοποιούν πώς οι ίδιες αρχές που εφαρμόζονται στον πηλό μεταφέρονται σε ένα ψηφιακό περιβάλλον. Η κορύφωση της μαθησιακής διαδρομής έρχεται με την τρισδιάστατη εκτύπωση των έργων τους, όπου το ψηφιακό μοντέλο παίρνει υλική μορφή και οι μαθητές βιώνουν τη συναρπαστική μετάβαση από την ιδέα στην πραγματικότητα. Η δραστηριότητα αυτή δεν είναι απλώς μια καλλιτεχνική άσκηση αλλά ένα πολυδιάστατο εκπαιδευτικό εργαλείο: ενισχύει την τεχνολογική παιδεία, καλλιεργεί την αισθητική αντίληψη, δίνει χώρο στη δημιουργικότητα και ταυτόχρονα εμβαθύνει σε θεμελιώδεις μαθηματικές έννοιες. Πρόκειται για μια εμπειρία που εμπνέει τους μαθητές να δουν τον εαυτό τους ως καλλιτέχνες, σχεδιαστές και εφευρέτες, ανοίγοντας νέους ορίζοντες στη μάθηση και στη φαντασία τους.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

14.

Από το βιολί και τον Μπαχ στο Body Percussion και το Hip Hop «Η Τέχνη συναντά την Τεχνολογία»

Ο στόχος της παρουσίασης θα είναι, στο σύντομο αυτό χρόνο και μέσα από κάτι άμεσο, έντονα διαδραστικό αλλά και οικείο να πάρουν οι μαθητές ένα όσο το δυνατόν πιο ισχυρό ερέθισμα. Να τους χαραχθεί η περιέργεια και η αίσθηση ότι μπορούν να το κάνουν και αυτοί, ενώ παράλληλα θα γνωρίσουν και κάτι καινούργιο και διαφορετικό.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Γνωριμία, παιχνίδι, συζήτηση: Θα γνωριστούμε μέσα από διαδραστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια και με αφετηρία την πιο κοινή ερώτηση «τι μουσική ακούς;» θα μιλήσουμε για διάφορα είδη μουσικής και θα απαντήσουμε όσες ερωτήσεις προκύψουν.
- Το σώμα και η φωνή ως όργανο: Με εργαλεία το Body Percussion (παραγωγή ήχων και ρυθμικών μοτίβων κρούοντας το σώμα και κάνοντας ήχους με το στόμα κτλ), τη φωνή ως μελωδικό όργανο αλλά και αυτοσχέδιους στίχους (ρίμες, ραπ, Hip Hop) θα προσπαθήσουμε να συνθέσουμε ένα μουσικό κομμάτι.
- Γνωριμία με μουσικά όργανα: Θα παρουσιάσουμε όργανα από όλες τις κατηγορίες οργάνων: κρουστά, έγχορδα (τοξωτό, π.χ. βιολί και νυκτά, π.χ. πολίτικο Λαούτο, σαρόντ - ένα πολύ εντυπωσιακό όργανο από την Ινδία) και πνευστά (φλογέρα και νέυ). Με τη βοήθεια όλων αυτών των οργάνων θα ακουστούν ζωντανά διάφορα μουσικά στυλ και είδη μουσικής (από κλασική μουσική και Μπαχ μέχρι ταξίμια και ανατολίτικους αυτοσχεδιασμούς). Στη συνέχεια οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να περιεργαστούν αυτά τα μουσικά όργανα και να παράγουν ήχο και οι ίδιοι με καθοδήγηση.
- Αυτοσχεδιασμός και ηχογράφηση: Θα παίξουμε-αυτοσχεδιάσουμε χρησιμοποιώντας όλα τα παραπάνω, θα εμπλουτίσουμε το κομμάτι που φτιάξαμε με ήχους και μελωδίες από όργανα και στο τέλος θα το ηχογραφήσουμε με σκοπό να σταλεί σε όλους.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

15.

«Να σου πω μια ιστορία;»:

Πώς τα εκφραστικά μας μέσα εμπνέονται
ελεύθερα και δημιουργούν ιστορίες,
με αφορμή τη ζωγραφική

Πόσο εκπαιδευμένη, αλήθεια, είναι η φαντασία μας, να μπορεί να γεννήσει στη στιγμή, μια αυτοσχέδια ιστορία; Πως μπορεί ένας πίνακας ζωγραφικής να μας εμπνεύσει για να αφηγηθούμε το πριν ή το μετά της εικόνας που απεικονίζει; Τελικά, τι θα μας έλεγε η Μόνα Λίζα αν δεν χαμογελούσε και μπορούσε να μας μιλήσει;

Σε αυτό το πρόγραμμα συνδυάζεται το θέατρο-γονιός όλων των αφηγήσεων και των εικόνων-με την ζωγραφική, δημιουργώντας έναν πρωτοποριακό- βιωματικό κόσμο, όπου οι μαθητές με «αποσκευές» την φαντασία τους, τα όνειρά τους αλλά και το σύνολο των εκφραστικών τους μέσων, καλούνται μέσα από έναν ζωγραφικό πίνακα να επινοήσουν έναν κόσμο ολότελα αυτοσχέδιο, πρωτότυπο και χειροποίητο από τους ίδιους.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Να καλλιεργήσουν τα αισθητικά και αισθητηριακά τους εργαλεία.
- Να εξοικειωθούν με την λειτουργία της αφήγησης και του αυτοσχεδιασμού.
- Να αναπτύξουν την ικανότητα της ομαδικής συνεργασίας μέσω της λειτουργίας του θεάτρου.
- Να αποκτήσουν οι μαθητές μία σφαιρική εικόνα για την ζωγραφική
- Να συνειδητοποιήσουν τον καθοριστικό ρόλο και την αξία της συνδυαστικής χρήσης των τεχνών (θέατρο, ζωγραφική).
- Τέλος θα το ηχογραφήσουμε με σκοπό να σταλεί σε όλους.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

16.

Μπες στη θέση μου:**σπάμε τα στερεότυπα και είμαστε
μαζί ενάντια στην έμφυλη βία**

Τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότερα περιστατικά έμφυλης βίας έρχονται στο φως. Έμφυλη βία αποτελεί οποιαδήποτε πράξη βίας που στοχεύει σε κάποιον λόγω του φύλου του και συνήθως αφορά στη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών. Η έμφυλη βία πηγάζει από τα στερεότυπα που προσδίδουν άνισα χαρακτηριστικά και δικαιώματα στα δύο φύλα, ενώ μπορεί να εμφανιστεί με πολλές μορφές και να επηρεάσει το άτομο τόσο σε συναισθηματικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- Αναγνώριση της έμφυλης βίας: Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της έμφυλης βίας και να διακρίνουν την εμφάνισή της.
- Καλλιέργεια ενσυναίσθησης: Οι μαθητές θα εξασκηθούν στο να «μπαίνουν στη θέση του άλλου» και να σκέφτονται πως μπορεί να αισθάνεται το άτομο που υπόκειται έμφυλη βία. Με τον τρόπο αυτό, θα κατανοήσουν και θα ευαισθητοποιηθούν στις επιδράσεις της έμφυλης βίας στην ψυχική υγεία του ατόμου.
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης: Οι μαθητές θα καλλιεργήσουν κριτική σκέψη απέναντι σε περιστατικά έμφυλης βίας, ώστε να είναι σε θέση να τα αξιολογούν και να τα διακρίνουν στην καθημερινότητά τους.
- Ανάπτυξη στρατηγικών αντιμετώπισης και προστασίας: Οι μαθητές θα εκπαιδευτούν και θα υιοθετήσουν στρατηγικές για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας όταν την αντιλαμβάνονται σε τρίτους, ενώ, παράλληλα, θα αναπτύξουν στρατηγικές για την δική

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

17.

Δεν περισσεύει κανείς: καλλιεργώντας τη θετική και συμπεριληπτική συμπεριφορά

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Δεν Περισσεύει κανείς: καλλιεργώντας την θετική και συμπεριληπτική συμπεριφορά» στοχεύει στην καλλιέργεια θετικών στάσεων και συμπεριφορών, εστιάζοντας στην αξία του «συν-παίζουν» και του «συν-εργάζεσθαι» αφήνοντας στην άκρη το άγχος του ανταγωνισμού και της επίτευξης της νίκης. Η συνεργασία είναι μία από τις κεντρικές αρχές και αξίες της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη. «Αν η συνεργασία ήταν η κυριότερη μορφή συμπεριφοράς σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας – από την οικογένεια και τις κοινότητες έως ολόκληρα έθνη και κράτη – η ανθρωπότητα θα ήταν ένα μεγάλο βήμα πιο κοντά στην Παγκόσμια Ειρήνη».

Οι δραστηριότητες του προγράμματος αντλούνται από τη βιωματική εκπαίδευση, από κλασικά παραδοσιακά παιχνίδια, την Εκπαίδευση για την Ειρήνη κ.α. και εστιάζουν στην ευγενή άμιλλα, την συνεργασία και τη «συνενοχή». Μέσω του προγράμματος οι μαθητές παίζοντας και δημιουργώντας επεξεργάζονται βασικές αξίες της συνύπαρξης και αναστοχάζονται σε σχέση με το πως μπορούν να είναι δημιουργικοί μέσα στους ορισμένους και απαραίτητους κανόνες. Η φιλοσοφία των δραστηριοτήτων βασίζεται στην ισότητα και αφήνει στο περιθώριο την συνηθισμένη αρχή του ανταγωνισμού «εγώ είμαι καλύτερος γιατί εσύ είσαι χειρότερος».

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

18.

Μετάβαση στην εφηβεία και σχολικός εκφοβισμός

Θέμα του προγράμματος είναι η περιπέτεια της εφηβείας και η αγωνιώδης διαδικασία των εφήβων να βρουν απαντήσεις στις ερωτήσεις «Ποιος είμαι;» και «Ποια είναι η θέση μου στον κόσμο;». Σε αυτό το παιχνίδι αναζήτησης απαντήσεων πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραματίζουν οι φίλοι και η οικογένεια κάνοντας τη ζωή περισσότερο περίπλοκη για τον νέο και τη νέα.

ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- οι αλλαγές που παρατηρούνται στη μετάβαση από την παιδική στην εφηβική ηλικία.
- οι σχέσεις με τους συνομήλικους και με τους γονείς στην πρώτη εφηβεία.
- ο φόβος που προκαλείται από τη θυματοποίηση, τον αποκλεισμό και την απομόνωση στο σχολείο.
- η ευθύνη όσων δεν συμμετέχουν ενεργά αλλά παρατηρούν περιστατικά εκφοβισμού (ανηλίκων και ενηλίκων).

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

19.

Διαχείριση Άγχους και Συναισθηματική Ενδυνάμωση για Παιδιά & Εφήβους

Ένα βιωματικό πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες των εφήβων.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με απλές αλλά ουσιαστικές τεχνικές διαχείρισης άγχους, συγκέντρωσης και αυτορρύθμισης, ώστε να ανταπεξέρχονται καλύτερα στις απαιτήσεις του σχολείου και της καθημερινότητας. Το πρόγραμμα ενισχύει επίσης την αυτογνωσία, την ενσυναίσθηση και τις κοινωνικές τους δεξιότητες.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Θα μάθουμε τρόπους να διαχειριζόμαστε το άγχος (π.χ. πριν από εξετάσεις, διαγωνίσματα, παρουσιάσεις).
- Θα δουλέψουμε με ασκήσεις αναπνοής, χαλάρωσης και συγκέντρωσης
- Θα εξοικειωθούμε με τεχνικές ενσυνειδητότητας (mindfulness) (π.χ. σύντομες ασκήσεις παρατήρησης σκέψεων και συναισθημάτων).
- Θα αναπτύξουμε δεξιότητες συναισθηματικής ρύθμισης (π.χ. πώς να εκφράζω θυμό ή απογοήτευση χωρίς συγκρούσεις, πώς να αντιμετωπίζω τις συγκρούσεις).
- Θα καλλιεργήσουμε την ενσυναίσθηση και τη συνεργασία στην ομάδα (π.χ. μέσα από συζητήσεις, παιχνίδια ρόλων).
- Θα δουλέψουμε πάνω στην αυτοεκτίμηση και την ψυχική ανθεκτικότητα (π.χ. πώς στέκομαι απέναντι στην αποτυχία, πώς συνεχίζω μετά από μια δυσκολία).

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

20.

«Γεωμετρικά Τοπία στην Τέχνη» Αξιοποιώντας την Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR) στην Εκπαίδευση

Το παρόν εργαστήριο εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο STEAM και επικεντρώνεται στη διεπιστημονική σύνδεση της γεωμετρίας με την τέχνη μέσω της επαυξημένης πραγματικότητας (AR). Οι μαθητές/τριες, θα εξερευνήσουν γεωμετρικά μοτίβα σε έργα τέχνης, αξιοποιώντας τους πίνακες του Ιδρύματος Λασκαρίδη και στη συνέχεια χρησιμοποιώντας σύγχρονα ψηφιακά διαδικτυακά εργαλεία. Με τη χρήση των εφαρμογών GeoGebra και Artivive, θα γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο η γεωμετρία μπορεί να αναδειχθεί και να συνδυαστεί με την αισθητική και τη δημιουργικότητα στην τέχνη.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Το πρόγραμμα επιδιώκει να ενισχύσει την κατανόηση βασικών γεωμετρικών εννοιών μέσα από την αναγνώριση και τη μελέτη σχημάτων και μοτίβων σε έργα τέχνης. Οι μαθητές/τριες καλούνται να συνδέσουν τη θεωρητική γνώση της Γεωμετρίας με παραδείγματα από τον εικαστικό κόσμο, αξιοποιώντας παράλληλα ψηφιακά εργαλεία για τη σχεδίαση και την επεξεργασία γεωμετρικών μορφών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαθεματική σύνδεση της Τέχνης με τις Φυσικές Επιστήμες, αναδεικνύοντας την αλληλεπίδραση μεταξύ δημιουργικής έκφρασης και μαθηματικής σκέψης. Η χρήση της επαυξημένης πραγματικότητας προσφέρει ένα σύγχρονο μέσο ερμηνείας και παρουσίασης των έργων, ενώ η ομαδική εργασία ενθαρρύνει τη συνεργασία και την ενεργή συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

21.

«Ηχητικά Πορτρέτα»**μια δημιουργική εξερεύνηση του ήχου
μέσα από το σώμα, την τεχνολογία
και τις φυσικές επιστήμες Εκπαίδευση**

Στο πλαίσιο της διαθεματικής εκπαίδευσης STEAM, το συγκεκριμένο εργαστήριο προσκαλεί τους μαθητές/τριες σε μια βιωματική εξερεύνηση του ήχου, μέσα από το σώμα, την τεχνολογία και τη δημιουργική αφήγηση. Ξεκινώντας με ρυθμούς και ήχους του σώματος, ανακαλύπτουν βασικές ηχητικές έννοιες μέσα από την κίνηση και την ενσώματη έκφραση, ενώ στη συνέχεια προχωρούν σε παρατήρηση και ανάλυση φασματογραφημάτων με τη βοήθεια ψηφιακών εργαλείων. Οι μαθητές/τριες πειραματίζονται με ηχητικά κύματα, παρατηρώντας τη μορφή, την ένταση και τη συχνότητά τους, και στη συνέχεια δημιουργούν τα δικά τους «ηχητικά πορτρέτα», συλλογικές ηχητικές συνθέσεις που περιλαμβάνουν φωνητική αφήγηση και ηχοτοπία με ήχους του σώματος και αντικείμενα του χώρου. Με αυτόν τον τρόπο, μετατρέπουν την επιστημονική παρατήρηση του ήχου σε εργαλείο έκφρασης, αφήγησης και δημιουργικής σκέψης.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Η δράση αποσκοπεί στην εξοικείωση του μαθητικού κοινού με θεμελιώδεις φυσικές έννοιες που σχετίζονται με τον ήχο, όπως η ταλάντωση, η συχνότητα, η ένταση και το πλάτος, μέσα από βιωματικές, αισθητηριακές και δημιουργικές δραστηριότητες. Παράλληλα, προσεγγίζεται ο ήχος ως μορφή επικοινωνίας, καλλιτεχνικής έκφρασης και αφήγησης. Οι μαθητές/τριες καλούνται να παρατηρήσουν τον ήχο ως φυσικό φαινόμενο, να τον «δουν» μέσα από φασματογραφήματα και να εμπλακούν προσωπικά και συλλογικά στην ηχογράφηση και την σύνθεση. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσονται δεξιότητες παρατήρησης, πειραματισμού, συνεργασίας και δημιουργικής σκέψης, ενώ τονίζεται η δυναμική αλληλεπίδραση επιστήμης και τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

22.

«Το δικό σου 1821»:**πώς θυμόμαστε την Ελληνική Επανάσταση του 1821 στο διαδίκτυο;**

Πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε την ψηφιακή τεχνολογία και το διαδίκτυο για να μάθουν οι νέοι άνθρωποι Ιστορία με ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο; Πώς μπορούμε να εξοικειωθούμε με συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα ή ιστορικές περιόδους με νέες ψηφιακές μεθόδους; Πώς μπορούμε να κατανοήσουμε τους τρόπους διαμόρφωσης της ιστορικής μας μνήμης για το παρελθόν με άμεσο και βιωματικό τρόπο στη σύγχρονη ψηφιακή δημόσια σφαίρα, το διαδίκτυο;

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να μάθουν οι μαθήτριες/τές ότι με απλό, ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο ότι:

1. το παρελθόν δεν είναι κάτι μακρινό και ξένο
2. η ενασχόληση με το παρελθόν είναι κάτι που μπορούν να κάνουν και οι ίδιοι μόνοι τους, σε παρέες με κοινά ενδιαφέροντα, σε ομάδες στο σχολείο, με την οικογένειά τους, κ.λπ.
3. το διαδίκτυο είναι ένας νέος δημόσιος χώρος όπου, εκτός από παιχνίδια ή φίλους, followers κ.λπ., μπορούμε να κάνουμε Ιστορία, να γίνουμε Ιστορικοί και έτσι να μάθουμε για το παρελθόν με βιωματικό τρόπο και να καλλιεργήσουμε την ιστορική μας σκέψη.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

23.

Περί ήχου

Ο ήχος μαζί με το φως αποτελούν τα κύρια μέσα αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με το περιβάλλον. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη διαδραστική παρουσίαση μέσα από απλές πειραματικές δραστηριότητες των ιδιοτήτων και των χαρακτηριστικών του ήχου και την εφαρμογή τους στην τεχνολογία και στη μουσική. Επιπλέον, το πρόγραμμα περιλαμβάνει δραστηριότητες για τον ρόλο του αυτιού στην λειτουργία της ακοής.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες που θα λάβουν μέρος στο πρόγραμμα:

- Θα ενημερωθούν μέσω βιωματικών δραστηριοτήτων για το πώς παράγεται ο ήχος και ποια είναι τα χαρακτηριστικά του.
- Θα μπορούν να δημιουργήσουν απλά μουσικά όργανα με αντικείμενα που υπάρχουν στο σπίτι τους.
- Θα πληροφορηθούν για τον ρόλο που παίζει το αυτί στην λειτουργία της ακοής.
- Θα συνεργαστούν προσπαθώντας να εξηγήσουν όσα παρατηρούν.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

24.

Φως και χρώμα.**Εκεί που συναντιούνται η φυσική,
η βιολογία και η τεχνολογία**

Είναι, ίσως, περιττό να γραφτεί πόσο σημαντική είναι η έγχρωμη όραση, η ικανότητα του ανθρώπου να διακρίνει χρώματα. Η τριχρωματική θεωρία, που οικοδομήθηκε τον 19ο αιώνα με πρωτοπόρους τους Young και Helmholtz, εξηγεί την αντίληψη των χρωμάτων ως το αποτέλεσμα της λειτουργίας των ειδικών φωτοϋποδοχέων που υπάρχουν στον ανθρώπινο αμφιβληστροειδή και ονομάζονται κωνία.

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την εξοικείωση των μαθητών με τη θεωρία, τη σχέση της με την ανθρώπινη φυσιολογία και τις τεχνολογικές εφαρμογές της μέσω μίας σειράς πειραματικών δραστηριοτήτων χρησιμοποιώντας κυρίως υλικά χαμηλού κόστους. Επίσης, θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στο θέμα της δυσχρωματοψίας.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες που θα λάβουν μέρος στο πρόγραμμα:
- Θα ενημερωθούν μέσω βιωματικών δραστηριοτήτων για την τριχρωματική θεωρία και για τον τρόπο με τον οποίον αντιλαμβανόμαστε το χρώμα.
- Θα παρατηρήσουν μέσω απλών επιδείξεων με ποιον τρόπο η τεχνολογία εκμεταλλεύεται την τριχρωματική θεωρία για να αναπαράγει το χρώμα στις οθόνες (τηλεοράσεις, οθόνες, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.).
- Θα συνεργαστούν προσπαθώντας να εξηγήσουν τα όσα παρατηρούν.
- Θα αναλογιστούν την αμφίδρομη σχέση επιστήμης και τεχνολογίας.
- Θα πληροφορηθούν για τη δυσχρωματοψία και θα αντιληφθούν τα καθημερινά προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίζει ένα άτομο που αδυνατεί να διακρίνει κάποια χρώματα.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

25.

Ο Κλέφτης του π:**Ένα Ιστορικό μυστήριο**

Το σεμινάριο «Ο Κλέφτης του π» προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία στους μαθητές και τις μαθήτριες να εμβαθύνουν στην ιστορία ενός από τους πιο θεμελιώδεις μαθηματικούς αριθμούς – του αριθμού π – και να αναλάβουν τον ρόλο «ιστορικών-ντετέκτιβ» για να λύσουν το υποθετικό μυστήριο του «χαμένου» αριθμού. Οι συμμετέχοντες, υπό την καθοδήγηση του εισηγητή, θα συνεργαστούν σε ομάδες για να μελετήσουν τα αποδεικτικά στοιχεία και τα αρχεία, τα οποία αποτελούν το βασικό εργαλείο της ιστορικής έρευνας, και θα χρησιμοποιήσουν την κριτική σκέψη και τις δεξιότητές τους στην επίλυση προβλημάτων για να κατασκευάσουν τη δική τους εκδοχή της ιστορίας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του διεπιστημονικού αυτού σεμιναρίου είναι να επιτρέψει στους μαθητές και στις μαθήτριες να «ανακαλύψουν» την ιστορία και την έννοια του αριθμού π μέσα από προσωπική έρευνα και ενεργό συμμετοχή. Οι μαθητές και οι μαθήτριες δεν θα δεχτούν παθητικά την πληροφορία, αλλά θα δημιουργήσουν τη γνώση μέσω της προσπάθειας επίλυσης ενός ιστορικού γρίφου και μέσω της συνεργασίας με τους συμμαθητές τους. Μέσω αυτής της διαδικασίας, το πρόγραμμα ενισχύει την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων. Ταυτόχρονα πετυχαίνει και μια πρώτη γνωριμία των μαθητών με τον τρόπο που γράφεται η ιστορία της επιστήμης.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

26.

Η λογοτεχνία και η ιστορία συναντούν το κόμικ

Σκοπός του διαθεματικού εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να προσεγγίσει τη λογοτεχνία και την ιστορία της Σύγχρονης και Νεότερης Ελλάδας μέσα από την τέχνη του κόμικ.

Ορμώμενοι από τις διδακτικές μεθόδους του Πανεπιστημίου Harvard Artful thinking, οι μαθητές/τριες επιλέγουν ένα απόσπασμα κειμένου, ποιήματος ακόμα και τραγουδιού από την περίοδο της Σύγχρονης και Νεότερης Ελλάδας και το οπτικοποιούν με τεχνικές του κόμικ (σχεδιασμός χαρακτήρα, φόντο, πλοκή, καρέ, ηχητικά εφέ κ.α). Αρχικά, θα καταπιαστούν με προϋπάρχουσες γνώσεις για τις κοινωνικές συνθήκες της Ελλάδας που παρουσιάζονται στο επιλεγμένο συγγραφικό/μουσικό έργο και θα δημιουργήσουν καρέ τα οποία αναπαριστούν τις σκηνές, αλλά και τα νοήματα των κειμένων. Συγκεκριμένα, θα φανταστούν εικόνες από το φυσικό ή αστικό περιβάλλον, την ενδυμασία των χαρακτήρων, την τεχνολογία και την αρχιτεκτονική της εποχής. Επιπλέον, θα στήσουν τις σκηνές σύμφωνα με την τεχνική της “αρχής - μέσης και τέλους” της μεθόδου του Artful thinking, όπου θα διερευνήσουν τη συνοχή των εικόνων τους, καθώς και τη γραμμικότητα της αφήγησής τους.

ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν ή/και να εμπλουτίσουν τις ιστορικές και λογοτεχνικές τους γνώσεις.
- Να οξύνουν την κριτική τους σκέψη και παρατηρητικότητα.
- Να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους.
- Να αναπτύξουν τις καλλιτεχνικές τους δεξιότητες.
- Να καλλιεργήσουν το συνεργατικό τους πνεύμα.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

27.

Η γυναίκα στο Βυζάντιο:**ρόλοι, δύναμη και καθημερινή ζωή**

Από την οικογενειακή ζωή έως τον αυτοκρατορικό θρόνο, οι γυναίκες του Βυζαντίου συμμετείχαν ενεργά στον κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό βίο, συμβάλλοντας καθοριστικά στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της αυτοκρατορίας. Οι ιστορίες τους, προερχόμενες από όλα τα κοινωνικά στρώματα —ανώνυμες ή επώνυμες—, αποτυπώνουν τις ανησυχίες τους, φωτίζουν τις προκλήσεις που κλήθηκαν να ξεπεράσουν και αναδεικνύουν τα επιτεύγματά τους. Καθώς η βυζαντινή κοινωνία περνούσε περιόδους θεμελιωδών αλλαγών οι γυναίκες άφησαν πίσω τους πλούσιο υλικό, μέσα από το οποίο μπορούμε σήμερα να αντλήσουμε πολύτιμες πληροφορίες για καίριες πτυχές της ζωής τους.

Σκοπός του προγράμματος είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να ανακαλύψουν τους ποικίλους ρόλους που διαδραμάτιζε η γυναίκα στη βυζαντινή κοινωνία αξιοποιώντας γραπτές μαρτυρίες και εικονιστικό υλικό της εποχής.

Στόχοι του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να κατανοήσουν τις κοινωνικές θέσεις της γυναίκας στο Βυζάντιο.
- να αναγνωρίζουν τους περιορισμούς αλλά και τις δυνατότητες που είχαν οι γυναίκες, ανάλογα με το οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον.
- να αντιληφθούν τα δικαιώματα των γυναικών την περίοδο αυτή και τις σημαντικότερες αλλαγές που συντελέστηκαν στο πέρασμα των αιώνων.
- να καλλιεργήσουν κριτική σκέψη πάνω σε θέματα ισότητας και κοινωνικών ρόλων.
- να εκτιμήσουν τη βαρύτητα της συμβολής των γυναικών στην ιστορική εξέλιξη της αυτοκρατορίας.
- να συγκρίνουν τη θέση της γυναίκας στο Βυζάντιο με τη θέση της στη σύγχρονη κοινωνία.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

28.

Κατοχή και Αντίσταση στην καθημερινή ζωή

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Κατοχή και Αντίσταση στην καθημερινή ζωή» παρουσιάζει τη ζωή στις πόλεις την περίοδο της Κατοχής, και τον καθημερινό αντιστασιακό αγώνα των κατοίκων για την επιβίωση και την απελευθέρωση από τις δυνάμεις του Άξονα. Την περίοδο της Κατοχής η Ελλάδα υπέστη τεράστιες ανθρώπινες απώλειες και υλικές καταστροφές. Η έκταση της καταστροφής ήταν ανυπολόγιστη και οι επιπτώσεις εκείνης της περιόδου σημάδεψαν τη συλλογική μνήμη. Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα αναφερθούμε στον διαμελισμό της χώρας στην τριπλή ζώνη Κατοχής και τις συνέπειες που είχε.

Στόχοι του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι τα παιδιά:

- να κατανοήσουν την περίοδο της τριπλής Κατοχής και τις συνέπειές της.
- να συνδέσουν τον αγώνα της επιβίωσης και της ελευθερίας με το αντιστασιακό κίνημα.
- να κατανοήσουν ότι απλοί άνθρωποι βρέθηκαν στο επίκεντρο των εξελίξεων και του απελευθερωτικού αγώνα.
- να εκτιμήσουν την αξία της αλληλεγγύης.
- να μάθουν για τον δωσιλογισμό και τα Τάγματα Ασφαλείας.
- να καλλιεργήσουν το αντιπολεμικό και αντιφασιστικό πνεύμα και τις αξίες της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας.
- να έρθουν πιο κοντά στην ιστορία και να ανακαλύψουν συνδέσεις με την τοπική και την οικογενειακή τους ιστορία.
- να κατανοήσουν ότι η ιστορία δεν είναι ένα μάθημα για το παρελθόν, αλλά μας αφορά όλους και έχει προεκτάσεις στο παρόν και το μέλλον.
- να σκεφτούν ότι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας δεν είναι μόνο οι μεγάλοι άνδρες και οι ήρωες, αλλά και οι απλοί καθημερινοί άνθρωποι.
- να καλλιεργήσουν την ιστορική ενσυναίσθηση, δηλαδή να κατανοήσουν τα συναισθήματα, τις στάσεις και τις συμπεριφορές των ανθρώπων μέσα στο συγκεκριμένο κοινωνικό – ιστορικό πλαίσιο.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

29.

Λευκός Νάνος – Θέατρο και Εικονική Πραγματικότητα (VR) μέσα στο εργαστήριο του φυσικού J. R. Oppenheimer

Ο Λευκός Νάνος (White Dwarf) σε σκηνοθεσία Γιολάντας Μαρκοπούλου, είναι μία καινοτόμος VR θεατρική εμπειρία που συνδυάζει την τεχνολογία της εικονικής πραγματικότητας με την παραστατική τέχνη και την ιστορική μνήμη. Το έργο παρουσιάζει με όρους εικονικής πραγματικότητας, ένα κομμάτι της ιστορίας της «γέννησης» της πρώτης ατομικής βόμβας από τον φυσικό J. Robert Oppenheimer. Τι είναι όμως ο «Λευκός Νάνος»; Είναι ένα αστέρι που αφού εξάντλησε όλη του την ενέργεια, πεθαίνει μέσα στην απόλυτη σιωπή, χωρίς να εκραγεί. Πώς θα ήταν άραγε η ανθρωπότητα, εάν η ατομική βόμβα ακολουθούσε την ίδια μοίρα με ένα «Λευκό νάνο» και αντί να σκορπίσει την καταστροφή, έμενε βουβή, μέσα σε ένα δωμάτιο για να καταλήξει έκθεμα σε ένα μουσείο του μέλλοντος;

Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να μπουν μέσα στην ιστορία της δημιουργίας της πρώτης ατομικής βόμβας μέσα από θεατρικό παιχνίδι και να συμμετάσχουν σε μια σύντομη διαδραστική σκηνή, η οποία τους επιτρέπει να βιώσουν ενεργά τη σύνδεση επιστήμης, τεχνολογίας και ηθικών διλημάτων. Ακολουθεί η προβολή της VR ταινίας στα αγγλικά - διάρκειας 15 λεπτών, στην οποία οι συμμετέχοντες φορούν headset και βιώνουν την εμπειρία ατομικά. Η δράση ολοκληρώνεται με συζήτηση και σχολιασμό, που συνδέει το βιωματικό μέρος με το ιστορικό και φιλοσοφικό πλαίσιο του έργου.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

30.

Ιστορία τέχνης – Καλλιτέχνες:**Μυστήριο στο Μουσείο –****Υπόθεση Κωνσταντίνος Βολανάκης**

Ένας πολύτιμος πίνακας του μεγάλου ζωγράφου Κωνσταντίνου Βολανάκη έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς από το Μουσείο. Ο κόσμος του τέχνης είναι αναστατωμένος και οι ύποπτοι πολλοί, ο καθένας με τα δικά του κίνητρα. Ένας συλλέκτης που θα έκανε τα πάντα για να τον αποκτήσει, ο διευθυντής του μουσείου που γνωρίζει καλά όλα τα μυστικά του χώρου, η συντηρήτρια έργων τέχνης με την ιδιαίτερη σχέση της με τους πίνακες, ένας έμπορος έργων που αναζητά σπάνιες ευκαιρίες και μια ιστορικός τέχνης που ξέρει κάθε λεπτομέρεια για τον καλλιτέχνη και την εποχή του. Οι μαθητές μεταμορφώνονται σε πραγματικούς ερευνητές. Θα εξετάσουν προσεκτικά τα έργα του Βολανάκη, θα συλλέξουν στοιχεία από τους ύποπτους και θα συμμετάσχουν σε μια ανακριτική διαδικασία που θα τους οδηγήσει βήμα-βήμα πιο κοντά στη λύση του μυστηρίου. Καθ' όλη τη διάρκεια, θα γνωρίσουν τη ζωή του καλλιτέχνη, την ιστορική εποχή που ζούσε και τα μυστικά πίσω από τα έργα του. Μέσα από την παρατήρηση, τη συνεργασία και τη σκέψη, οι μαθητές θα πρέπει να συνδέσουν τα στοιχεία, να κάνουν υποθέσεις και να καταλήξουν στον ένοχο. Θα καταφέρουν να βρουν τη λύση του μυστηρίου;

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

31.

Έργα τέχνης – Καλλιτέχνες: Η κρυμμένη Ιστορία

Τι ιστορίες μπορεί να γεννηθούν μέσα από ένα έργο τέχνης; Μέσα από την τέχνη και χρησιμοποιώντας την ανάπτυξη ιδεών αλλά και τη ζωγραφική, τα παιδιά θα ανακαλύψουν πώς η Ιστορία και η Καλλιτεχνική Έκφραση συνδέονται στενά.

Με αφορμή το έργο του Βάλια Σεμερτζίδη που βρίσκεται στη μόνιμη έκθεση του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη, οι μαθητές καλούνται να συμμετέχουν σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της έκφρασης, αλλά και στην γνωριμία τους με την ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα. Πρόκειται για ένα παιχνίδι μάθησης μέσα από την τέχνη όπου αποσκοπεί στο να ενισχύσει την δημιουργικότητα και την φαντασία. Με την ενσωμάτωση της δημιουργίας ιστοριών στα έργα τέχνης, οι μαθητές θα μάθουν να παρατηρούν πιο προσεκτικά, να «διαβάζουν» τις εικόνες, να εμπλουτίζουν τη φαντασία τους και να καλλιεργούν την φαντασία και τη δημιουργικότητά τους. Έτσι, θα έρθουν πιο κοντά όχι μόνο στον καλλιτέχνη και το έργο του, αλλά και σε μια ολόκληρη ιστορική περίοδο που ζωντανεύει μπροστά τους μέσα από τη ζωγραφική.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

32.

Τα Πρόσωπα της Αγάπης στον Ρίτσο»**Μία διαδραστική περιπλάνηση
στο ποιητικό σύμπαν του Γιάννη Ρίτσου**

Η αγάπη αποτελεί έναν από τους βασικότερους θεματικούς άξονες στην ποίηση του Γιάννη Ρίτσου, με ποικίλες μορφές και εκφράσεις: ερωτική, μητρική, πατρική, αδελφική και βαθιά ανθρώπινη. Μέσα από συμβολισμούς, εικόνες, σιωπές και απλότητα, ο Ρίτσος αποδίδει την αγάπη όχι μόνο ως συναίσθημα, αλλά ως υπαρξιακή ανάγκη και πράξη αντίστασης, ως δύναμη παρηγορητική ή βαθιά τραγική. Για τον λόγο αυτόν η αγάπη στον Ρίτσο δεν είναι ποτέ απλώς ρομαντική αλλά αναπτύσσεται πάντα στο πλαίσιο της ιστορικής, της κοινωνικής ή της υπαρξιακής διάστασης.

Με πλαίσιο αναφοράς τα Νέα Προγράμματα Σπουδών για τη Λογοτεχνία στο Γυμνάσιο παρουσιάζουμε ένα συμπυκνωμένο ωστόσο ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που φιλοδοξεί να οδηγήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες στο ποιητικό Σύμπαν του Γιάννη Ρίτσου και να τους μυήσει στην προσωπική καλλιτεχνική του μυθολογία, στη συνθετική του δύναμη και στη μορφοπλαστική του ποικιλία. Με όχημα το έργο του μεγάλου ποιητή οι μαθητές και οι μαθήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν τις διαφορετικές μορφές της αγάπης (μητρική, πατρική, ερωτική, ανθρώπινη) στα ποιήματα του Γιάννη Ρίτσου, να συνδεθούν συναισθηματικά με τους ήρωες και τις φωνές των ποιημάτων και τελικά να εκφράσουν προσωπικές σκέψεις και συναισθήματα που προκαλεί η ποιητική απόδοση της αγάπης στο έργο του μεγάλου ποιητή. Στο ταξίδι τους αυτό στον ποιητικό κόσμο του Γιάννη Ρίτσου οι συμμετέχοντες μαθητές και μαθήτριες θα έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν διακαλλιτεχνικό υλικό, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής καθώς και εργαλεία ψηφιακά όπως και εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης με στόχο να παραγάγουν τον προσωπικό τους ποιητικό λόγο προσδίδοντας έτσι μία νέα διάσταση στη διδακτική εμπειρία.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

33.

Το ταξίδι μου μέσα από την ιστορία και τη λογοτεχνία – δημιουργώ ένα μικρό βιβλίο

Σκοπός του διαθεματικού εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να προσεγγίσει ταξιδιωτικά λογοτεχνικά κείμενα μέσα από την βιβλιοδεσία και τη γραφιστική.

Θέτοντας ως αφετηρία ταξιδιωτικά λογοτεχνικά κείμενα του 20ου αιώνα και περιηγητικούς χάρτες, οι μαθητές/τριες καλούνται να φανταστούν μια δική τους πορεία σε διάφορα σημεία της γης, όπου γνωρίζουν άλλους πολιτισμούς, μπλέκονται σε περιπέτειες και ανακαλύπτουν αρχαία αλλά και σύγχρονα ευρήματα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Να εξοικειωθούν με λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά ρεύματα του 20ου αιώνα.
- Να γνωρίσουν ιστορικές περιηγήσεις.
- Να ενισχύσουν την κριτική τους σκέψη και τη φαντασία τους.
- Να αναπτύξουν τις καλλιτεχνικές τους δεξιότητες.
- Να καλλιεργήσουν το συνεργατικό τους πνεύμα.